اقتصاد سیاسی

چین چگونه سرمایه‌داری شد؟

رونالدکوز، نینگ وانگ
ترجمهٔ سید پیمان اسدی

www.ketab.ir

سرشناسه: کوز، رونالد هری، ۱۹۱۰-۲۰۱۳ م./Coase,R.H.(Ronald Harry)/ عنوان و نام پدیدآور: چین چگونه سرمایه‌داری شد؟/رونالد کوز، نینگ وانگ؛ ترجمه پیمان اسدی / مشخصات نشر: تهران: دنیای اقتصاد، ۱۳۹۳/ مشخصات ظاهری: ۳۹۰ ص./ فروست: اقتصاد سیاسی/ شابک: ۱-۲۱-۷۱۰۶-۶۰۰-۹۷۸/ وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا/ یادداشت: عنوان اصلی: How China became capitalist,2012/ موضوع: اقتصاد مختلط-- چین/ موضوع: سرمایه‌داری-- چین/ موضوع: چین-- سیاست اقتصادی-- ۱۹۷۶-۲۰۰۰م./ موضوع: چین-- سیاست اقتصادی-- ۲۰۰۰-م./ موضوع: چین-- اوضاع اقتصادی-- ۱۹۷۶-۲۰۰۰م./ موضوع: چین-- اوضاع اقتصادی-- ۲۰۰۰-م./ شناسه افزوده: وانگ، نینگ، ۱۹۷۱-م/ شناسه افزوده: Wang,Ning/شناسه افزوده: اسدی، سیدپیمان، ۱۳۶۷-، مترجم/ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۹چ۹ک/HC427/92/ رده‌بندی دیویی: ۳۳۰/۱۲۲۰۹۵۱/ شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۱۴۱۵۰

www.ketab.ir

چین، چگونه سرمایه‌داری شد؟/ ناشر: **انتشارات دنیای اقتصاد**/مولف: **رونالد کوز، نینگ وانگ**/ ترجمه: **سید پیمان اسدی**/ طراح جلد و یونیفورم: **حسن کریم‌زاده**/صفحه‌آرا: **مریم فتاحی**/ ناظر فنی: **انوشه صادقی آزاد**/ نوبت چاپ: **اول-۱۳۹۳**/ شمارگان: **۱۱۰۰نسخه**/ شابک: **۱-۲۱-۷۱۰۶-۶۰۰-۹۷۸**/ لیتوگرافی: **شادرنگ**/ چاپ و صحافی: **شادرنگ**/ **تمام حقوق این اثر محفوظ و متعلق به نشردنیای اقتصاد است**/ نشانی انتشارات و فروشگاه: **تهران، خیابان شهید مطهری، بین میرزای شیرازی و سنایی، شماره ۳۷۰**/ تلفن: **۴۳-۸۷۷۶۲۷۴۰**/ دورنگار: **۸۷۷۶۲۷۴۴**/ پست الکترونیک: **book@den.ir**/ پایگاه اینترنتی: **book.den.ir**

www.ketab.ir

در این کتاب می‌خوانید

۹ پیش‌گفتار مترجم
۱۳ مقدمه مولفان
۱۷ فصل اول: چین در زمان مائو
۵۵ فصل دوم: چین در فرآیند گذار
۸۹ فصل سوم: چگونه اصلاحات بازاری در چین شروع شد؟
۱۳۵ فصل چهارم: پرنده‌ای در قفس / اصلاحات بازاری در سایه سوسیالیسم
۱۹۷ فصل پنجم: رشد فراتر از سوسیالیسم / سرمایه‌داری با مشخصه‌های چینی
۲۸۱ فصل ششم: از نظام سرمایه‌داری، تا نظام‌های سرمایه‌داری
۳۶۷ سخن آخر
۳۷۳ یادداشت

www.ketab.ir

پیش‌گفتار مترجم

اصلاحات اقتصادی چین یکی از شگفت‌انگیزترین تحولات چندین دهه اخیر است. این که چگونه تحولی با این عظمت و شگفتی رخ داده است موضوع بحث بسیاری از محافل دانشگاهی و مراکز مطالعاتی دنیا بوده و صدها و بلکه هزاران کتاب و مقاله در مورد آن به نگارش درآمده است. بسیار خلاصه آنچه در این زمینه می‌توان گفت آنکه چین با سابقه و تاریخ پربار اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خود در دوره‌ای، دچار افول و اضمحلال شد و در اثنای جنگ‌های داخلی و خارجی و فضای سیاسی بین‌المللی حاکم، زمینه رشد و به قدرت رسیدن حزب کمونیست با رهبری مائوتسه تونگ فراهم شد. آغاز لزوم اصلاحات در چین را به تعبیری باید این زمان تلقی کرد؛ چه فاجعه‌ای که در دوران مائو بر چین تحمیل شد اصلاحات را به امری اجتناب‌ناپذیر تبدیل کرد. آنچه در اندیشه مائو بهشت موعود چین تلقی می‌شد حرکت هرچه بیشتر و سریع‌تر به دامان سوسیالیسم بود و سیاست‌هایی چنان افراطی در این زمینه اتخاذ شد که مرگ میلیون‌ها نفر از قحطی و گرسنگی گوشه‌هایی از آن است. با مرگ مائو، نگرش‌های ایدئولوژیک با وجود رهبران عملگرایی همچون دنگ شیائو پنگ، چن یون و هو یائو بانگ، آرام آرام به حاشیه رفته و آن میراث فرهنگی چین باستان با عنوان واقعیت تنها معیار آزمون حقیقت با وقفه‌ای کوتاه، اما پرهزینه ترجیع‌بند اقتصاد و سیاست چین می‌شود و بزرگ‌ترین تحول اجتماعی عصر را رقم می‌زند.

www.ketab.ir

یکی از چارچوب‌های نظری و الگوهای قدرتمند در توضیح تحولات اجتماعی، بدون تردید اندیشه نهادگرایی است که با تأکید بر ساخت اجتماعی و نهادی که اقتصاد در چارچوب آن عمل می‌کند و با بهره‌گیری از منطق اقتصاد سیاسی صورت‌بندی روشن و قابل درکی را از تحولات اجتماعی ارائه می‌دهد. ویژگی برجسته این کتاب نیز بررسی و فرآیند تحول اقتصاد چین از منظر اندیشه نهادگرایی است. ویژگی بارزتر این کتاب نگارندگان آن هستند که یکی رونالد کوز از بزرگ‌ترین اقتصاددانان و متفکران تأثیرگذار عصر حاضر و برنده جایزه نوبل اقتصاد در سال ۱۹۹۱ و یکی از نظریه‌پردازان اندیشه نهادگرایی است. رونالد هری کوز در ۲۹ دسامبر ۱۹۱۰ در منطقه ویلسون در حاشیه لندن متولد شد و در ۲ سپتامبر ۲۰۱۳ در شیکاگو دیده از جهان فرو بست. مجله اسلیت در مقاله‌ای که در یادبود مرگ کوز منتشر کرد وی را یکی از برجسته‌ترین اقتصاددانان تاریخ شمرد و مجله فوربس نیز او را بزرگ‌ترین بزرگان اقتصاد شیکاگو خواند و واشنگتن پست نیز آثار او در طول هشت دهه را غیرقابل‌خلاصه شدن معرفی کرد. این کتاب در واقع آخرین اثر کوز بود که در یکصدمین سالگرد تولدش انتشار یافت. دیگری نینگ وانگ تحصیل‌کرده دانشگاه شیکاگو و شاگرد و همکار تحقیقاتی رونالد کوز در شیکاگو بوده که اکنون استاد دانشگاه آریزونا است و سال‌ها مطالعه و تحقیق در زمینه اصلاحات اقتصادی چین را در کارنامه دارد. آنچه در این کتاب به عنوان ریشه و منشأ اصلی اصلاحات اقتصادی چین مورد تأکید قرار می‌گیرد، بازیگران و نیروهای حاشیه‌ای (در واقع به حاشیه رانده شده بوده) که جلوتر از اقدامات اصلاحی دولتی، اقتصاد بازار وانگیزه و کارآفرینی خصوصی را باز می‌گرداند و سرمایه‌داری با مشخصه‌های چینی را رقم می‌زند. نیروهایی که زمانی آفت اقتصاد سوسیالیستی چین تلقی می‌شد، اکنون پایه و اساس اقتصاد چین را شکل داده است. این موضوع نیز حائز اهمیت است که با وجود اینکه اقتصاد چین رشد و توسعه شگفت‌انگیزی را در سال‌های اخیر به خود دیده؛ اما این رشد و ترقی با محدودیت جدی روبه‌روست که آن نبود بازاری آزاد برای ایده‌ها و اندیشه‌ها است که ضعف در تولید نوآورانه و با

www.ketab.ir

کیفیت و ناتوانی در ایجاد و خلق صنایع و کالاهای جدید را موجب شده است. از آنجـا که پیش‌بینی‌ها حاکی از تبدیل اقتصاد چین به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان است و همچنان‌که کتاب تأکید دارد به دلیل فقدان بازار آزاد اندیشه و ایده، منجر به نمونه‌ای بی‌سابقه در تاریخ مدرن بشر خواهد شد که بزرگ‌ترین اقتصاد جهان مولدترین اقتصاد نخواهد بود.

این کتاب از آنجا که تحولات اقتصادی و سیاسـی چین را از دهه ۱۹۴۰ و از زمان به قدرت رسیدن حزب کمونیست رصد کرده و اتفاقات و رویدادهای این دوره را با دیدی تاریخی در چارچوبی تئوریک مورد بررسـی و تجزیه و تحلیل قرار داده، حاوی نکات و تجارب ارزنده‌ای اسـت و نگرشی روشن به خواننده می‌دهد. از این جهت مطالعه این کتاب به پژوهشـگران، دانشـجویان و علاقه‌مندان علوم اجتماعی خصوصاً اقتصاد توصیه می‌شـود. همچنین برای مدیران و سیاستگذاران اقتصادی نکات قابل‌توجهی دربردارد.

آشنایی من با این کتاب از طریق دوست گرامی یاسر میرزایی دبیر سرویس اندیشـه روزنامه دنیای اقتصاد بود و نیز تشویق او بود که من را به ترجمه این اثر سوق داد. از سید تحسین اسدی که با کمال حوصله تمامی متن را بازخوانی و ویرایش کرد و سـید انور اسـدی که در ویرایش ترجمـه بعضی واژگان و اصلاحات بـه اینجانب کمک کرد کمال تشـکر را دارم. همچنین از کارکنان انتشـارات دنیای اقتصاد علی‌الخصوص مدیر آن، دوست و برادر گرامی جناب آقای محمود صدری که موجبات انتشـار این اثر را فراهم آوردند کمال تشکر را دارم. در ایـن ترجمه بـرای ارائه اثری درخور خوانندگان نهایت سـعی و تلاش صورت گرفته، باری در صورت وجود هرگونه نقص و خطای احتمالی از خوانندگان محترم تقاضامندم با ارائه پیشـنهادهای ارزشمند خود به منظور بهبود این اثر یاری فرمایند. در پایان، ترجمه این کتاب را به پاس حمایت‌ها و زحمات بی‌دریغ به خانواده‌ام تقدیم می‌کنم.

سید پیمان اسدی

آبان ۱۳۹۲

www.ketab.ir